For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 3

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, JANUARY 5, 1955

STEV. LIV — VOL. LIV

Sovjetskim državljanom v Zed. državah je prepovedano potovanje po raznih delih dežele

Državni tajnik Dulles je o novih regulacijah obvestil v ponedeljek sovjetskega ambasadorja Zarubina. — To je odgovor Združenih držav na enake prepovedi Amerikancem v Sovjetiji, ki datirajo že iz leta 1948 in ki niso bile nikoli omiljene.

WASHHINGTON. — Dne 3. januarja je bilo na deno četrtino ozemlja Združenih držav proglašenega za ozemlje, na katero ne smejo stopiti sovjetski državljani v Ameriki. To je odgovor Združenih držav na enake prepovedi Amerikancem v Sovjetski zvezi.

Ta odlok je bil objavljen ob času, ko je državni tajnik Dulles obvestil sovjetskega ambasadorja Zarubina, da so Združene države revidirale svoje regulacije za potovanje sovjetskih državljanov po Ameriki.

Te nove naredbe Združenih držav, ki postanejo nemudoma polnomočne, se tičejo vseh sovjetskih državljanov v tej deželi, razen približno petdesetih, ki so akreditirani pri Združenih narodih. Vsega skupaj je prizadetih po teh naredbah okoli 400 sovjetskih uradnikov in njihovih družin.

Ta prepoved krije 27 odstotkov ozemlja Združenih držav, kamor jim je prepovedan dostop. Vsebuje okoli tisoč okrajev ali counties v 39 državah, vso mehiško mejo, razen Webb okraja v Texasu, in 15 milj širokega pasu okoli Velikih jezer ob meji Kanade. In prvikrat je sovjetskim državljanom prepovedan tudi vstop v razne četrti ameriških mest.

Šilo za ognjilo

Te stroge regulacije so bile uveljavljene, ker Sovjetija ni pokazala nikakih znakov, da bi omilila restrikcije Amerikancem v Rusiji, ki datirajo še iz leta 1948. Državni department je dal razumeti, da ko bo in če bo Sovjetija pripravljena omiliti svoje restrikcije Amerikancem v Rusiji, jih bodo omilili tudi v Zdr. državah napram sovjt. državljanom.

Zaprti ohiski okraji

Ohijski okraji, po katerih ne smejo potovati sovjetski državljeni, so sledeči:

Allen, Ashland, Auglaize, Buter Champaign, Clark, Crawford Cuyahoga, Darke, Defiance, Delaware, Erie, Franklin, Fulton, Greene, Hamilton, Hancock, — Hardin, Henry, Huron, Jackson, Logan, Lorain, Lucas Madison, Marion, Medina, Mercer, Miamy, Montgomery, Morrow, Ottawa, Paulding, Pickaway, Pike Preble, Putnam, Richland, Ross, Sandusky, Scioto, Seneca, Shelby, Stark, Summit, Union, Van Wert, Wayne, Williams, Wood i nWyandot.

Kaj je vzrok novemu zadržanju Sovjetov do duhovščine in vernikov

PRED DNEVI smo poročali, da so najvišji funkcionarji sovjetske komunistične partije z njenim glavnim tajnikom Kruščevim na čelu okrcali časopisje in druge ustanove, ki gredo vse predaleč v žigosanju ali smešenju duhovščine in vernikov.

Centrajni odbor komun. partije v Sovjetiji je izdal kmalu zatem poseben odlok vsem komunističnim propagandistom, da ustavijo preganjanje in "žalitve" sovjetskih vernikov in da se posvete le bolj sistematskemu delu pri ateistični propagandi. Dekret, ki ga je objavila Pravda s podpisom tajnika Kruščeva, omenja, da "žalitve vernikov in duhovščine morejo ljudstvo le še bolj utrditi v verskih predsodkih."

Sovjetski tisk je moral v zadnjem času priznati neuspehe pri preganjanju vere. Sovjetski državljani, ki so danes mlajši kot 43 let, niso nikoli imeli v šoli verouka. In vendar morajo priznati, da je ravno inteligenca kljub vsemu materialističnemu šolanju zapadla religioznosti. In ker je državna cerkev popolnoma pod kontrolo komunistov, se ljudje zatekajo v razne sekte, ki nastopajo v zadnjem času tako številno, da pomenijo resno nevarnost za komunizem.

Zaradi slabih razmer na deželi in ob stalnih neuspehih agrarne politike se Sovjeti ne čudijo, da je religiozno gibanje pridobilo na deželi. Bolj resno pa jemljejo znake verskega napredka med vojaštvom, kjer so po poročilih pozicije brezbožnih že močno omajane.

Gotovo je na tem nekaj resnice. Vendar zapadni svet ni tako optimističen in mnogi vidijo v teh zadnjih ukrepih le dozdevno spremembo sovjetske politike, s katero bi se Sovjeti radi pokazali boljše, kot dejansko so, ker to sedaj potrebujejo pri svoji politični ofenzivi.

Novi grobovi

Helen Balogh

V novoletni dan je bila zadeta od srčne kapi in prepeljana v Euclid Glenville bolnišnico kjer je v ponedeljek zvečer preminula, Helen Balogh, rojena Kovach, stara 40 let, stanujoča na 70 E. 217. St., Euclid, O. Tukaj zapušča žalujočega soproga Louisa; sina Donalda, 2 brata, Eugene in James ter več sorodnikov. Rojena je bila v Blain, Ohio. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 10:00 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152. St. in na Calvarija pokopališče.

Priporočilo za prelom s Sovjetsko zvezo

WASHINGTON. — Posebni odbor kongresa, kateremu načeljuje poslanec Charles J. Kersten, republikanec iz Wisconsina, je priporočil prekinjenje diplomatskih zvez s Sovjetijo in vsemi njenimi sateliti.

Avtomobili v Franciji

PARIZ. — Francozi so tekom leta 1954 kupili več avtomobilov pa manj kruha kakor leto poprej.

CLOUDY

Vremenski prerok pravi:

Danes deloma oblačno in za spoznanje bolj toplo. Ponoči dežni prši in ne posebno mraz.

POMETANJE V FEDERALNI VLADI Z. D.

Federalna vlada je odslovila 8008 uslužbencev ali pa so sami odstopili, ker so tvorili riziko javne varnosti.

WASHINGTON. — Civil Service komisija je naznanila, da je bilo odslovljenih 8008 feder. uslužbencev, kateri so bili smatrani kot riziko za javno varnost.

Iz zapisnikov 2096 izmed teh je razvidno, da so bili krivi prevratnih ali subverzivnih aktivnosti, subverzivne asociacije, — včlanjenja v prevratne organizacije in podobno.

Glede ostalih 5912 pa je bilo dognano, da so seksualni perverzneži, ljudje s kriminalnimi rekordi, osebe slabih karakterjev, duševno neuravnovešeni ali drugače bolni ljudje.

Na osnovi eksekutivnega ukaza predsednika Eisenhowerja z dne 28. maja 1953 so vsi ti smatrani kot riziko javne varnosti z onimi vred, ki so obtoženi subverzivnih aktivnosti ali subverzivnih asociacij.

To je zdaj že tretje poročilo. Drugo poročilo, ki je bilo objavljeno 30. junija 1954, izkazuje 6926 odslovitev ali prostovoljnih izstopov iz vladne službe zaradi navedenih vzrokov.

Papež vidi gotov napredek v sedanjem "mrzlem miru"

Papeževa božična poslanica govori tudi o mirnem sožitju, katerega deli sv. oče v tri sekcije.

VATIKAN. — Papež Pij je v svoji božični poslanici priporočil, naj se spremeni sedanji — "mrzli mir" v resnični mir, in to čim prej mogoče. Pozval je vse kristjane, naj pomagajo izgraditi "most miru" med Vzhodom in Zahodom, toda je ponovno svaril pred komun. propagando.

Papežev apel je bil vsebovan v njegovi božični poslanici, ki je zaradi bolezni ni mogel sporočiti na sveti večer, temveč šele 3. januarja.

Kakor vse ostale je bila tudi ta poslanica posvečena miru med narodi. Papež je omenil, da je opaziti nekoliko napredka v utrudljivem delovanju za mir.

Sedanji "mrzli mr" je samo provizoričen ali začasni mir, je dejal sv. oče.

Dobršen del njegove poslanice se je tikal mirnega sožitja, katerega je papež razdelil v tri sekcije: sožitje v strahu, sožitje v zmoti in sožitje v resnici. Samo tretje sožitje more voditi do resničnega in trajnega miru, je dejal.

"Ni je poti, ki bi mogla voditi svet izven vojnih strahot, razen pot, ki vodi k vrnitvi k strahu božjemu."

Churchillova hiša razpada

LONDON. — Premier Churchill se bo moral kmalu izseliti iz rezidence britanskih premierjev, ker je pričela nad 200 let stara hiša dobesedno razpadati.

Velikodušni Tito: – Kar je lahko dobiti, – je lahko podarjati!

KALKUTA, Indija. — Preds. Tito, ki potuje zdaj po Indiji, je podaril neki indijski mladenki svojo $420 vredno fotografsko kamero, ko je videl, da ga želi mladenka fotografirati s svojim bornim aparatom, glede katerega je bilo dvomljivo, da bi mogla z njim posneti dobro sliko.

Maršal Tito si je ogledoval neko tovarno, v kateri je uzrl deklico, ki je hotela posneti njegovo sliko.

"Ali bo tvoja kamera posnela dobro sliko ob tej svetlobi tu v tovarni?" jo je vprašal Tito.

"Ne vem, ampak poskusila bom", je odvrnila mladenka.

Tedaj ji je maršal Tito ponudil in podaril svojo kamero in ukazal svojim oficielnim fotografom, naj jo pouče, kako se ravna z njo in naj oskrbe kamero z novim filmom. Ko se je to zgodilo, je mladenka posnela Titovo sliko z drago "šenkano" kamero, nakar je Tito odšel naprej po svojem ogledu tovarne.

Božično in novoletno praznovanje v Sovj. zvezi

Kljub uradnemu nepriznavanju Božiča veje po vsej Sovjetiji božični duh.

(Speciano poročilo Cliftona Daniela listu New York Times).

MOSKVA. — Tu vidite zdaj na vseh ulicah može, ki nosijo domov smrečice, jelke in borovce, iz katerih bodo naredili božična drevesca svojim družinam. Okrasili in osvetlili jih bodo z električnimi lučkami, podnje pa postavili poleg darov Dedka Mraza, k i je pod komunizmom nadomestil Miklavža. Drevesca bodo ostala preko Božiča in Novega leta, ki nastopi teden pozneje ko na Zapadu, v moskovskih stanovanjih.

V Sovjetski zvezi ne praznujejo starega Božiča pravoslavne cerkve, vendar veje po vsej deželi duh božičnega razpoloženja.

Po vsej Moskvi naletite na zemljišča, kjer prodajajo božična drevesca, prav kakor po ameriških mestih. Cena jelki ali smrečici je 3 do 5 rubljev, kakršno je pač drevo. Do 29. decembra so prodali v Moskvi že 150,000 teh drevesc.

V teku zadnjih dveh tednov je prodala G. U. M. department trgovina na Rdečem trgu za en milijon rubljev okraskov za ta drevesca. Z 29. decembrom, to je prvim dnevom, ko ostajajo moskovske trgovine odprte do desetih zvečer, so skupno prodale že za deset milijonov rubljev raznega blaga, ki bo uporabljeno za božična darila.

V soboto bodo po velikih moskovskih dvoranah razne priredite za otroke.

Aga Kan zbolel

NICA, Francija. — Od tukaj je odletel osebni zdravnik Age Kana, ki je nedavno odpotoval s svojo ženo iz Francije v Egipt na "oddih." Aga Kan, ki je star 77 let, je duhovni voditelj 20 milijonov indijskih muslimanov.

Francoski vodja umrl

BORDEAUX, Francija. — Tu je umrl v 68. letu svoje starosti Maurice Palmade, bivši minister in član stranke radikalnih scialistov.

MORILCEV PREDSEDNIKA PANAME NISO ŠE ODKRILI

Doslej se ne ve še nič pozitivnega, kdo so bili ljudje, ki so s strojnicami ubili prdsednika Paname. Aretacija sumljive ženske. – Vlada Združenih držav je izrazila sožalje nad njegovo smrtjo.

PANAMA CITY. — Panamska vojaška policija je včeraj aretirala bivšega predsednika A. Ariasa ter večje število njegovih somišljenikov v prizadevanju, da odkrije atentatorje, ki so s streli iz brzostrelk ubili panamskega predsednika Jose A. Remona.

Poleg predsednika sta bili ubiti še nadaljni dve osebi, tri pa ranjene.

V ponedeljek niso še pozitvno ugotovili identitete morilcev kakor tudi ne motiva za umor.

Bivšega predsednika Ariasa so prijeli na njegovem podeželskem posestvu, 300 milj daleč od pozorišča zločina, s čemer je opran možnosti, da bi on izvršil umor, toda nekateri armadni častniki so mnenja, da so njegovi somišljeniki odgovorni za zločin. Na predsednika so pričeli streljati na dirkališču z brzostrelkami od treh strani.

Telesni stražnik ubit

J. Peralta, telesni stražnik predsednika, je bil prvi, ki je padel zadet od krogel. Trenutek zatem se je zgrudil na tla 46-letni predsednik, katerega je zadelo več krogel v hrbet. To je bilo ob 7:30 zvečer; dve uri nato je v bolnišnici podlegel ranam.

Tretji, ki je bil ubit, je bil Danilo Souza, plavalni šampijon. On ni bil s predsednikovo skupino in ni še jasno, kako je zašel v linijo ognja.

Po smrti predsednika je prevzel predsedniški urad prvi podpredsednik Jose R. Guizado, ki je imel služiti v svojem uradu z umrlim predsednikom vred do oktobra 1956.

Obsedno stanje

V Panama City so nemudoma dospela ojačenja narodne garde. Odrejene so bile nujnostne in varnostne mere, pozneje pa je bilo proglašeno začasno obsedno stanje.

Edina aretirana oseba, ki je bila identificirana po imenu, je neka Thelma King, o kateri je bilo rečeno, da je odločna pristašinja bivšega predsednika Ariasa.

Ernesto de la Ossa, panamski delegat pri Združenih narodih, je izjavil, da mu je bilo povedano, da je ta ženska dala morilcem signal, kdaj naj pričnо streljati. Dejal je, da je bila aretirana in da so našli v njeni ročni torbici revolver.

Izvoljen leta 1952

De la Ossa je dalje povedal, da je omenjena Thelma King članica komunistične partije, ki je že 22 let brez moči.

Ameriški voditelji tukaj kakor tudi v Washingtonu so izrazili svoje sožalje in obžalovanje nad smrtjo predsednika Remona. —

Bivši predsednik Arias je igral vodilno vlogo skoraj v vseh nasilnih političnih spremembah, oddkar je bil dne 2. januarja l. 1931 na čelu revolucije.

Od predsedništva je bil odstavljen dvakrat — zadnjič l. 1953 — po vojaških četah, katerim je poveljeval Remon, ki je bil takrat poveljnik panamske armade.

Ilija Ehrenburg razodeva velike resnice

MED SOVJETSKIMI časnikarji, pisatelji, likovnimi in ostalimi umetniki je po Stalinovi smrti opažati bolj sproščen polet misli in ustvarjanja, nad čemer je vse doslej ležala težka mora.

Ilija Ehrenburg, eden najbolj znanih sovjetskih časnikarjev in pisateljev, je v znamenju tega duhovnega preporoda — če ga smemo tako imenovati — napisal novelo "Tajanje," v kateri je dal duška gnevu vseh, katerih duha vklepajo v železne spone. V usta Z., spsobnega direktorja tovarne, ki je postal žrtev čistke, je položil Ehrenburg sledeče besede:

"Tukaj sem — pošten sovjetski človek! Vse svoje življenje sem dal državi, zdaj pa sem na cesti. . . in niti vrabec na strehi ne čivkne nad menoj! . . . "

Nato izraža Ehrenburg na več straneh svoje knjige globoko željo ljudstva, da bi bilo že vendar enkrat rešeno karakterjev, ki edini vse vedo in vse znajo.

Časnikar P. govori sam s seboj: "Menda sem se privadil, da ostajam molčeč ob gledanju vseh teh odpadkov in nesnage, kakor da je ne vidim. To je slabo. Ko smo šele pričeli graditi, je bilo naravno, da je bilo mnogo navlake okoli nas, zdaj pa je čas, da počistimo hišo, v kateri živimo! . . ."

Ehrenburg je v svojem "Tajanju" odtajal gnev vseh onih, ki morajo pisati s tesno stisnjenimi komolci ob telesu, čuteč na tilniku sapo tistih, ki jim zro pod pero, kritizirajo, grajajo ali se v najboljšem slučaju pomilovalno posmehujejo. . .

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

Vaja: Danes zvečer ob pol osmih bo v Slovenski pisarni vaja za veseloigro glavni dobitek. — Režiser.

Vstopnice za veseloigro Glavni dobitek lahko dobite v predprodaji že sedaj v Slovenski pisarni. Sezite po vstopnicah, zakaj tudi s tem pomagate Ligi!

Knjige: Preprosto življenje štirih ljudi na farmi in ljubezen med njimi je vzel pisatelj Karel Mauser za snov povesti Večna vez. Cena knjigi je $1. — Za poštnino priložite 15 centov v znamkah.

Tudi obširen Koledar Svobodne Slovenije je sedaj na razpolago. Cena Koledarju je $3.25, po pošti $3.50.

Prometna nesreča

PREWITT, N. M. Tukaj je zdrsnil na mokri cesti Greyhound bus ter se zaletel v nek avtobil, pri čemer sta bila ubita dva vojaka. Deset oseb na busu je bilo ranjenih, dva med temi nevarno.

Smrt industrijca

WARREN, O. — Tukaj je umrl 80 let stari industrijec J. B. Estabrook, ki je bil član pionirske družine v Warrenu.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Štirinajsta obletnica—

V nedeljo ob 10:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Henrika Kodelja v spomin 14. obletnice njegove smrti.

Dopolnilo—

V zahvali za pok. Gertrude Mauer je pomotoma izostala zahvala Podružnici št. 15 SŽZ. — Družina pokojne se tudi njej zahvaljuje za vso naklonjenost in molitve.

Kdo je našel—

Nedavno je bila zgubljena v bližini cerkve sv. Vida majhna srebrna mrežica z dvema rožnima vencema, zlatim in srebrnim. Kdor jo je našel, naj pokliče EX 1-5581.

Nov odbor—

Društvo sv. Cecilije št. 37 — SDZ ima za leto 1955 sledeči odbor: predsednica Nettie Zarnick 1209 Addison Rd., podpredsednica Anna Zalar, tajnica Louise Piks, 1176 E. 71 St., EN 1-2628, blagajničarka Cecilija Znidarsic, zapisnikarica Dorothy Strniša, nadzornice Mary Otoničar, Theresa Smoltzy, Fanny Majer. Pregled pri vseh slov. zdravnikih. Seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 v SND na St. Clair Ave., v sobi št. 4.

Nov odbor—

Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ ima za leto 1955 sledeči odbor: predsednik Michael Vidmar, podpreds. Charles Lagerski, tajnik in blagajnik Fr. Brinovec, 5609 Bonna Ave, EN 1-2061, zapisnikar Matth. Penko, 456 E 143 St, nadzorniki Josephine Hrvat, Frances Lagerski, Jennie Shray, za delniško konferenco SND John Susnik, za Klub društev SND Michael Vidmar, za pregled vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 9:30 dopoldne v SND na St. Clair Ave., v starem poslopju, soba št. 3. —

NAJNOVEJŠE VESTI

BUCYRUS, O. Frederic Spears, 17 let stari brat Patricije, katere golo truplo so našli v nekem grmovju nedaleč od njenega doma, je včeraj priznal, da je sestro on doma zadavil. S sestro se je v njeni spalnici stepel zaradi neke blazine, radi česar jo je zadavil, potem pa njeno truplo odpeljal v svojem avtomobilu na mesto, kjer je bilo pozneje najdeno.

CLEVELAND. — Župan Celebrezze je izjavil, da mu je bilo sporočeno, da bo državna administracija dala mestu nekoliko pomoči za kritje mestnega relifnega primanjkljaja.

COLUMBUS, O. — Včeraj popoldne je bil stavljen v državni zakonodaji predlog za $100,000 bonusa 300,000 ohijskim vojakom, ki so aktivno služili v oboroženih silah v času korejske krize, od 25. junija 1950 do 19. julija 1953.

ALEXANDRIA, Va. — Joseph S. Petersen Jr., bivši analizator National Security agencije, je bil včeraj obsojen v sedemletni zapor zaradi izdajanja tajnosti važnih dokumentov.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Tajnik Združenih narodov Hammarskjold in njegovi spremljevalci imajo dospeti v Peiping danes popoldne ob eni.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and the first week in July
General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA
Za Zed. države $10.00 na leto; za pol leta $6.00; za četrt leta $4.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $12.00 na leto. Za pol leta $7.00, za tri mesece $4.00.

SUBSCRIPTION RATES
United States $10.00 per year; $6.00 for 6 months; $4.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States $12.00 per year; $7 for 6 months; $4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 3 Wed., Jan. 5, 1955

Ob otvoritvi zasedanja novega Kongresa

Danes so se zbrali v Washingtonu kongresniki in senatorji, da izvolijo vodstvo in posamezne odbore Kongresa, ki bo nato jutri začel z rednim delom. Kot prvo bo poslušal novi Kongres, 84. po številu od ustanovitve Združenih držav, poročilo predsednika Eisenhowerja o stanju Unije. V tem poročilu bo predsednik v glavnih potezah očrtal zakonske predloge, ki jih ima namen predložiti zvezni zakonodaji v obravnavo in potrditev.

Za prihodnji dve leti bo moral republikanski predsednik shajati z demokratsko vodenim Kongresom. Volilci so kljub njegovim ponovnim pozivom in svarilom izvolili demokratski Kongres.

V predstavniškem domu je 232 demokratov proti 203 republikancem, v senatu 48 demokratov proti 47 republikancem. Neodvisni senator Wayne Morse je obljubil pri organizaciji senata glasovati z demokrati, sicer bo pa v vsakem slučaju sproti zavzemal svoje stališče, kot je to delal v preteklosti.

Današnji čas z mrzlo vojno in težkimi odločitvami zahteva trdnih vlad v vseh vodilnih državah. Združene države so poleg Vel. Britanije vodnik in branilec svobodnega sveta. Vsi narodi, katerih oči se polne upanja upirajo v Washington, so nekam zaskrbljeni nad delitvijo vlade v naši deželi. Boje se, da bi demokratska večina v Kongresu utegnila hromiti moč in odločnost administracije v zunanji politiki.

Ta strah j e vsaj prevelik, če ni v celoti odveč. Voditelji demokratov so že ponovno izjavili, da bodo z republikansko administracijo, v kolikor zadeva zunanjo politiko, sodelovali, če jih bo ta predhodno o svojih načrtih obvestila in povabila na posvetovanja, na katerih se bo zunanja politika odločala. Predsednik je na to zahtevo pristal in dal svojim podrejenim zadevna navodila.

Predsednik je prepričan, da volilci niso odklonili njegove "srednje poti," ampak izrazili le nezadovoljstvo nad začasnimi gospodarskimi težavami, ki so se pojavile v letu volitev kot posledica končane vojne na Koreji. V tem prepričanju namerava tudi nadaljevati začeto pot izvajanja "zmerno progresivnega" programa.

Poročilu o stanju Unije bo sledila 10. januarja poslanica o zunanji trgovini, naslednji dan poslanica o povišanju plač federalnih in poštnih uslužbencev ter o potrebi zvišanja poštnih pristojbin. Tema dvema poslanicama bodo sledili predlogi o zvišanju plač vojaštvu in o novem rezervnem programu, predlog federalnega proračuna in poročilo o gospodarskem stanju dežele.

Predsednikov program zakonodajalcem bo precej obsežen. Važno vprašanje je, v koliko ga bodo zakonodajalci sprejeli in odobrili, v koliko odklonili. Od razpoloženja Kongresa ne zavisi samo notranja politika, ampak v prav taki meri tudi zunanja. Kongres je namreč tisti, ki odobri federalni proračun, med drugim tudi onega za državno tajništvo.

V zunanji politiki pričakujejo na splošno, da bo Kongres odobril predsednikovo stališče v pogledu Evrope. Male težave bi utegnile nastati v pogledu Jugoslavije in morda Španije. Nerodnejše bo v pogledu Azije. Trenutno je nekako polovico republikancev in večina demokratov v soglasju s predsednikom, da je treba reševati vprašanja Daljnega vzhoda potrpežljivo. Če bodo komunisti kazali miroljubni obraz in ne bodo izzivali, ne bo imel predsednik tudi na tem področju nobenih posebnih težav, drugače pa bo seveda, če kitajski komunisti začno napad na Formozo ali pa sprožijo nove sovražnosti v Indokini ali na Koreji.

Predsednikov predlog za obsežnejšo gospodarsko pomoč Aziji, nekaj podobnega kot je bil Marshallov načrt za Evropo, bo naletel na trd odpor pri onem delu zakonodajalcev, ki zahtevajo varčevanje in zvezne izdatke v mejah dohodkov. Na hud odpor bo naletel posebno pri republikancih predlog o znižanju uvoznih carin na tuje izdelke. Po splošni sodbi bosta nemara kljub temu oba predloga prodrla, če bo predsednik na njih le vstrajal.

V pogledu domačih vprašanj bo stvar malo drugačna. Na tem področju so demokrati sami različnega mnenja. Ni izključeno, da se bo zvezi med "desnimi" republikanci in "južnimi" demokrati posrečilo preprečiti spremembo in dopolnitev Taft-Hartleyevega zakona, med tem ko bo verjetno demokratska večina podprla predsednikov predlog za podporo pri gradnji novih domov kot tudi njegova predloga za izboljšanje bolniškega zavarovanja in za zvišanje najnižje urne plače od 75 na 90 centov.

Nobenih težav ne napovedujejo za predsednikov predlog podaljšanja davka na prekomerne dobičke in korporacije, verjetno bodo pa skušali demokrati doseči vsaj malo olajšanja za malega davkoplačevalca s tem, da bodo predložili povečanje neobdavčljivega osebnega dohodka od $600 do $700 ali celo več. Podoben predlog so stavili demokrati že v zadnjem Kongresu.

Demokrati so nezadovoljni z zmanjšanjem oboroženih sil in bodo skoraj gotovo neradi sprejeli predlog o splošno obvezni vojaški službi, ki mu sicer tudi republikanci niso posebno naklonjeni.

Letošnje in prihodnje zasedanje Kongresa bo pod močnim vplivom bodočih predsedniških volitev. Obe stranki bosta poskušali pridobiti s svojim zakonodajnim delom volilce in pripraviti svojemu kandidatu pot v Belo hišo, zato bosta skrbno prisluhnili javnemu mnenju, predno bosta zavzeli dokončno stališče do enega ali drugega javnost vznemirjajočega vprašanja.

BESEDA IZ NARODA

Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ

Cleveland, O. — O našem društvu se bolj redko kaj čuje, zato nemara le ne bo odveč, če napišem jaz nekaj stavkov.

Društvo še ni ravno zaspalo, toda pravega življenja pa vseeno manjka, vsaj meni se tako zdi.

Imamo dosti članov, tudi finančna stran je v redu. V odraslem oddelku nas je že nekaj let čez 280, v mladinskem pa okoli 115 do 120. Denarja premore društvo takole za kaka dva avta, seveda ne napolnjena z denarjem, plačali bi jih pa lahko takoj "keš." že kakih deset let daje društvo na božični seji vsem tedaj bolnim članom po $10 ali $15, včasih tudi po $20 kot posebno božično darilo. Tu in tam odobri društvo tudi kako drugo izredno podporo, kar vse ni brez pomena.

Slabo je, da se večina članstva za društvo tako malo zanima, kot da bi sploh ne bili njegovi člani. Vsakdo lahko svojemu društvu koristi, na en ali drug način. Pred vsem se mora pa udeleževati njegovih sej. Na teh bo zvedel, kaj društvo najbolj potrebuje in kje bi lahko pomagal. Žal je, kot sem omenil, zanimanje za društvo med članstvom majhno, tako da je treba pri nekaterih prav skrbeti, da ostanejo člani, kot da bi bilo to njim v škodo in ne v korist.

Ni dovolj, da plačate članarino, pridite tudi na seje. Na njih se bomo lahko pogovorili o vsem potrebnem, na njih pa zveste tudi, kaj je novega pri zvezi in dobite vsa potrebna navodila in pojasnila. Zgodi se, da je kak član do nečesa upravičen, toda, ker se za društvo ni nikoli dosti zanimal ,tega niti ne ve. Ne zamujajte torej sej, če hočete dobro samim sebi! Vsi ste na nje vedno toplo vabljeni.

Že nekaj let daje društvo na vsaki seji dva dolarja srečnemu udeležencu.

Na eni društvenih sej smo sklenili, naj bi društvo priredilo kako zabavo. Kasneje smo to misel opustili češ, da se ne izplača in da je samo kup dela. Na zadnji seji smo se vseeno odločili, da priredimo kmalu po Novem letu veselico. Poskrbeli bomo za dobro postrežbo, izvrstno godbo in zabavo. Veselica bo v soboto, 8. januarja, po osmi zvečer v SND na St. Clair Ave. v veliki dvorani.

Pridite in pripeljite s sabo tudi svoje prijatelje, dobre zabave bo dovolj za vse! Dobrodošli!

Z bratskimi pozdravi
Matthew Penko, zapisnikar.

Smrt v Ely, Minn.

Ely, Minn. — Na božični dan je umrl po dveletnem bolehanju John Koshak v starosti 80 let. Pokojni je bil doma v Mali Račni na Dolenjskem in je prišel v Ameriko naravnost v Ely l. 1899. V mlajših letih je delal v rudniku, potem pa je bil več let vratar pri šoli. Bil je član Društva sv. Jožefa št. 112, pri katerem je bil celo več let predsednik. Za njim žalujejo sin John in hčere Mrs. John Golobič, Mrs. Slabodnik in Rose Koshak ter sedem vnukov. Pogreb je bil 27. decembra iz cerkve sv. Antona. Sv. mašo je daroval pokojnikov vnuk Rev. John Golobič ob asistenci Rev. Malovašiča in Rev. F. Mihelčiča.

Pokojniku večni mir, žalujočim naše iskreno sožalje!

J. P.

Novomašnik France Buh

Cleveland, O. — Za zadnje božične praznike smo imeli Slovenci na tujem kar dve novi maši. Oba naša gospoda novomašnika sta bila posvečena na isti dan, t j. v soboto 18. decembra 1954.: Father Francis M. Paik v Clevelandu; v Escobaru v Argentini pa Father France Buh, C. M. Medtem ko je imel Father Paik prvo slovesno mašo v svoji rojstni župniji sv. Vida v Clevelandu, v nedeljo 19. decembra, jo je pa Father Buh opravil v nedeljo 26. decembra v Ramos Mejia, koder je danes poleg buenosaireške slovenske naselbine v Argentini najmočnejša katoliška slovenska skupnost. O Fathru Paiku je AD zadnje čase več pisala in ga mnogo rojakov tudi osebno pozna, sicer pa bo ostal še naprej med nami v Clevelandu, saj smo brali pretekli teden, da bo njegovo prvo službeno mesto v župniji sv. Kristine, v katero spada tudi lepo število slovenskih clevelandskih rojakov. Zato pa nekaj besedi o drugem našem novomašniku Fathru Francetu Buhu.

Prvo, kar bi rad povedal, je to da ni nič v sorodu, vsaj kolikor je meni znano, z rajnkim našim ameriškim slovenskim misijonarjem msgr. Buhom Jožefom Frančiškom, ustanoviteljem prve slovenske tiskarne v Ameriki (Tower, Minn.) in izdajateljem 1. sloven. lista v Ameriki "Amerikanski Slovenec." Father France Buh je bil rojen v Šmartnu pod Šmarno goro, koder je bil rojen tudi naš predlanski slovenski clevelandski novomašnik Father Francis Rebol, sedaj že nad leto dni merinolski misijonar na Formozi. Leta 1945. se je naš France umaknil iz domovine skupaj z dvema sestrama: Cenko, ki je danes poročena v Kanadi, in z Anico, ki je poročena v Argentini. Frances je danes sirota brez očeta in matere, ki se pa gotovo v nebesih veselita, da si je njun ljubi sin France izbral najlepši poklic, služiti Gospodu. Njegovega mašniškega posvečenja se je mogla udeležiti zato samo sestra Anica z možem in obema otrokoma. Ožji clevelandski rojaki Fathra Buha smo se ga v teh dneh spominjali posebno še v molitvah, na pobudo Rebolove mame z Addison Rd. pa smo zbrali zanj tudi lep dar in pripravili dragocen spominski album, kar smo mu poslali po njegovem redovnem sobratu Fathru Charlesu Wolbangu.

Novomašnik ni samo veselje in ponos staršev, novomašnik je tudi čast in radost vse fare; srečen, da, blagoslovljen pa tudi narod, iz katerega si Gospod izbira v veliki meri svoje služabnike. Molimo zanj in zanje!

J. S.

V šesto leto

New York, N. Y. — S številko, ki bo prišla te dni v roke naročnikov, je zaključil "Pregled," ki ga izdaja Odbor za svobodno Evropo, pet let plodnega dela.

Slovensko izdanje je dosegalo vedno okoli 450 izvodov, ki so bili brezplačno razposlani na vse strani sveta. Med drugim je šlo v Argentino vsak mesec 53, v Kanado 30, v Francijo 25, v Italijo 22, v Anglijo 19, v Nemčijo 17, v Trst 12, v Avstrijo 10 in v Avstralijo 8 izvodov.

Zanimivo je, da gre slovenski "Pregled" tudi v države kakor n. pr. Nova Zelandija, Abesinija, Indija, Dansko, Južna Afrika in francoski Maroko.

Na različne knjižnice, državne urade in druge javne ustanove gre 105 številk "Pregleda."

Kot brezplačen list se seveda "Pregled" ni mogel dostavljati vsakomur, ki je zanj prosil. Vedno je veljalo načelo, da imajo pravico dobivati "Pregled" samo tisti, ki se kot žurnalisti, kulturni delavci, ali vzgojitelji aktivno udejstvujejo v ideološki borbi proti komunizmu, oziroma tisti, preko katerih pride "Pregled" v roke večjemu številu ljudi (kolektivni naslovi).

Ker so Združene države vodilna sila sveta in na čelu svetovne organizirane borbe proti komunizmu, je "Pregled" smatral za svojo prvo nalogo, da obvešča naše ljudi po širnem svetu o ameriški politiki, o ameriških naporih za organizacijo zapadnega sveta in — kar posebno naše ljudi najbolj zanima — o ameriški politiki do Titove komunistične Jugoslavije. Slovenski izobraženci v Združenih državah, ki imajo čas in denar, da si morejo nabaviti in čitati vse mogoče ameriške časopise, so seveda sem in tja našli v "Pregledu" stvari, ki so jim bile znane že iz drugih virov. Seveda ako so se zavedali, da je bila prvenstvena naloga "Pregleda" obveščati naše ljudi širom sveta in ne v Ameriki, jih verjetno to ni motilo.

Z novim letom gre "Pregled" v šesto leto. Tudi v bodoče se osnovna naloga "Pregleda" ne bo spremenila. Pisma iz vseh delov sveta dokazujejo, da je "Pregled" vestno vršil svoje poslanstvo med našimi ljudmi in da je najboljše, ako na tem potu vztraja.

Spremenila se je samo ena stvar. Od januarja dalje se bo razpošiljal "Pregled" po Združenih državah in Kanadi samo tistim, ki bodo plačali letno naročnino $3. S tem so komaj pokriti izdatki za poštnino in papir. V znaku splošne štednje in v potrebi povečati izdatke na drugih straneh, se je Odbor že pred leti odločil, da razpošilja nacionalne buletine po Združenih državah in Kanadi samo tistim, ki naročnino plačajo. Drugi nacionalni oddelki so to stvar že pred leti z uspehom izvedli. Z novim letom smo prišli na vrsto kot zadnji tudi Jugoslovani. Ker je Odbor ustanova, ki se združuje iz privatnih, prostovoljnih zbirk, bi ne bilo prav, da uživajo prednosti iz prostovoljnih zbirk taki, ki jim to ni potrebno. S prispevkom $3 pa postanejo sami naročniki in še pomagajo, da se "Pregled" še naprej brezplačno pošilja njihovim rojakom po širnem svetu.

Vsem tistim, ki so do zdaj skozi pet let prejemali "Pregled" brezpačno, in vsem tistim, ki ga do zdaj niso prejemali, pa bi ga radi imeli v bodoče, priporočamo, naj v januarju pošljejo po čeku ali money orderju $3 na naslov:

Free Europe Committee,
Yugoslav Desk
110 W. 57. St.
New York 19, N. Y.

Ženske v mornarici

Nedavno je izdala britanska admiraliteta sporočilo, po katerem bodo lahko v bodoče vstopale v mornarico tudi ženske, seveda na temelju prostovoljne prijave. Poslej bodo lahko Angležinje aktivno sodelovale pri iskanju morskih min in čiščenju minskih polj, hkrati pa sestavljale tudi posadke manjših ladij. Služba za ugotavljanje in čiščenje minskih polj je v Britaniji civilna organizacija pod vrhovnim vodstvom kraljevske mornarice.

Sprememba na tržaških šolah

Po prihodu Italije v Trst so začeli polagoma preurejati upravo po italijanskem vzorcu. Tako so ukinili "Prosvetni urad" in ga nadomestili s svojim "providoratom." Pri tem so odpustili slovenskega zastopnika, ki so ga pred leti postavili na to mesto zavezniki. Da ta odpust ni v soglasju z londonskim dogovorom je več kot jasno. — Italijani so že začeli hoditi svojo staro pot in odrekajo Slovencem najosnovnejše narodne pravice.

Gledališče v službi propagande

Na Tržaškem deluje že deset let tako imenovano narodno gledališče. V teh letih je priredilo mnogo predstav v Trstu samem in v okolici. Ob njegovi desetletnici so napisali komunisti o njem mnogo pohval, med tem ko ga demokratično časopisje skoro omenilo ni. Tujcu se to gotovo čudno zdi, pravi goriški "Katoliški glas," saj je to gledališče edino poklicno gledališče Slovencev na Tržaškem. Predstave so bile sorazmerno dobro pripravljene, vendar pa sorazmerno slabo obiskane. Kako to? Slovensko narodno gledališče je titovsko gledališče. Ustanovila ga je jug. komunistična partija, jugoslovanski komunistični režim je nastavil igralce in režiserje in ostalo vodstvo, jugoslovanski komunistični režim jih tudi plačuje. Ni čudno, da je bil spored sestavljen vedno tako, da je služil koristim komunizma.

"Katoliški glas" zahteva, naj postane gledališče res narodno, če hoče služiti svojemu namenu. To bo postalo šele, če bo prešlo njegovo vodstvo iz komunističnih v slovenske narodne roke.

Pravici je bilo zadoščeno

V znanem tržaškem procesu l. 1941 je bil med drugimi obsojen dr. Slavko Tuta na 30 let ječe in izgubo državljanskih pravic. Letos je prizivno sodišče v Benetkah to sodbo razveljavilo, kot je že pred leti oprostilo tudi dr. Sfiligoja. Tržaški proces pred 13 leti je pripravila italijanska politična policija v zvezi s fašisti. Z njim je hotela odločilno udariti primorske Slovence in jim za vselej ubiti pogum za obrambo svojih narodnih in kulturnih pravic.

"Slovenski božič"

Slovenska prosveta in Marijina družba iz Trsta sta podali za božič znano pesnitev Matije Tomca "Slovenski božič." Prireditev je zelo lepo uspela. Ponovili jo bdoo v Avditoriju na dan Sv. Treh kraljev.

Ameriški veleposlanik iz Rima v Trstu in Gorici

Gospa B. Luce, ameriški veleposlanik v Rimu, ki je dosti pripomogla k sedanji ureditvi tržaškega vprašanja, je sredi decembra obiskala Trst, kjer so jo zelo slovesno sprejeli. Na svojem povratku v Rim se je ustavila tudi v Gorici, kjer si je ogledala mejo proti Jugoslaviji.

Pogajanja med Italijo in Jugoslavijo uspešno končana

Po poročilu tržaške Demokracije so pogajanja o ureditvi zadev izhajajočih iz mirovne pogodbe med Italijo in Jugoslavijo uspešno končana.

Za sponzorje prosijo

Washington, D. C. — Dosednje prošnje za sponzorje med ameriškimi Slovenci so imele razmeroma le malo uspeha. V mesecih septembru, oktobru, novembru in decembru 1954 smo Slovenci vložili komaj po 4 do 6 sponzorskih izjav. Druge narodnosti nas daleč, daleč prekašajo, dasi imajo sorazmerno manj ljudi, ki čakajo na to dobroto svojih rojakov.

Posebno številni so novi begunci iz primorskih in prekmurskih krajev. Ali ne bi njihovi ožji rojaki tu v Ameriki, ki so brali imena, mogli storiti nekaj več v tem oziru. Lepo prosim, naj bi se v vsaki slovenski naselbini vsaj en človek za nekaj časa posvetil tej stvari in pridobil vsaj par sponzorstev. Objavljamo nadaljna imena. S tem seveda ni rečeno, da smo na tiste, ki so bili objavljeni v prejšnih številkah lista, že pozabili. Ne, hočemo samo opozoriti na vse in ponovno prosimo zanje. Tile so se sedaj oglasili in jih katoliška izseljeniška organizacija Amerike v Evropi priporoča kot dobre, pridne in zanesljive:

Petek Julijana roj. 16. feb. 1907 s hčerko Jožefo, roj. 3. aprila 1934, sinom Francem rojenim 17. avgusta 1936 in hčerko Heleno, rojeno 4. aprila 1939. Vsi žive v taborišču Spittal ob Dravi že od maja 1945. Družinski oče je ostal v Jugoslaviji. Mati in starejša hči sta delavki in gospodinji, sin Franc delavec. Obe hčeri sta tudi šivilji.

Šef Alojzij, roj. 6. junija 1915 z ženo Marijo rojeno 24. maja 1916, hčerko Marijo, rojeno 29. junija 1940 in sinom Alojzijem, rojenim 26. januarja 1952. Oče je delavec, mati gospodinja in šivilja. Oče precej zna angleško. V taborišču Spittal ob Dravi čakajo že od leta 1945.

Podbevšek Marija, rojena 27. sept. 1908 s sinom Albinom, rojenim 6. septembra 1932, hčerjo Frančiško, rojeno 29. januarja 1935, sinom Primožem, rojenim 1. junija 1936 in hčerjo Ano, rojeno 1. avgusta 1948. Komunisti so jih nasilno izselili v letu 1945. Mati je gospodinja, sin Albin je delavec v tekstilni stroki, Frančiška je gospodinjska pomočnica, Primož delavec.

Ignacij Kastelic, roj. 4. februarja 1907 z ženo Frančiško rojeno 16. aprila 1897, sinom Francem, rojenim 26. januarja 1936. Bežali so maja 1945. Komunisti so pobili dva brata družinskega očeta. Oče je usnjarski delavec, sin mizarski vajenec, vsi so pripravljeni sprejeti vsako delo.

Edvard Veider, rojen 13. oktobra 1932, krojač, zna angleško.

Anton Vegelj, rojen 26. julija 1927 z ženo Marijano, rojeno 19. marca 1936. Oba sta delavca.

Anton Osredkar, roj. 17. januarja 1909 z ženo Marijano, rojeno 24. januarja 1913, hčerko Štefanijo, rojeno 16. decembra 1944, sinom Florijanom, rojenim 20 .maja 1947, hčerjo Uršulo, rojeno 5. oktobra 1948, sinom Antonom, rojenim 1. junija 1950 in hčerko Ano Marijo, rojeno 5. junija 1952. Oče je tesar in sprejme vsako delo. Družina je v begunstvu že od leta 1945.

Berce Benito, rojen 10. julija 1934 na Mirni, samski, avto mehanik.

Prinčič Nikola, rojen 8. decembra 1933 v Istri, samski, kmet in ribar.

(Nadlje na 3. strani.)

Dr. Josip Mal:

Zgodovina slovenskega naroda

Veliki francoski prevrat in slovenske dežele

8. CERKVENE ZADEVE
Spremembe v cerkveno-politični upravi

Ko je koroški generalni vikar l. 1812 guvernerja Bertranda brez ovinkov opozoril na nedostatek, da se plače duhovnikom neredno in šele na posebna moledovanja izplačujejo in da bodo cerkve kmalu zapuščene, ker bodo duhovniki brez dohodkov odšli čez mejo, si je sicer nakopal guvernerjevo jezo, dosegel pa je vendar toliko, da je vlada nakazala duhovščini vsaj nekaj zaostale plače. Ker so Francozi v Istri odpravili pobiranje cerkvene desetine, so tudi radi tega zabredli mnogi svečeniki v hude gmotne težave. Namesto tega so dali Francozi za vse Ilirske dežele 100,000 frankov, da se razdelijo predvsem med prizadete cerkvene dostojanstvenike v Istri in Dalmaciji. Kakor drugod beneficije, ki se niso z njimi vzdrževale fare, so ukinili tudi v Istri vse bratovščine, razen one Sv. Rešnjega Telesa, ter njih premoženje zasegli v korist cesarske komore. Cesar Ferdinand je l. 1846 to imovino vrnil občinam z naročilom, da razdelijo imetje v enakih delih med siromake, cerkev in šole.

Izmed novotarij, ki jih je vpeljala francoska-ilirska vlada, sta verski čut prebivalstva užalili zlasti dve: uvedba revolucionarnega koledarja in civilne poroke. Dne 15. aprila 1811 je izšel namreč ukaz, da se z novim letom 1812 na podlagi konkordata s sv. stolico vpelje tudi v Ilirskih deželah francoski koledar. Praznovati so se smele po tem le nedelje in štirje prazniki v letu: vnebohod, veliki šmaren (ki je bil Napoleonov rojstni dan), vsi sveti in božič. Novemu letu so prizanesli, ker je bil obenem civilni in narodni praznik. Vsi drugi prazniki so bili odpravljeni. Škof Kavčič je v pastirskem listu 1. decembra 1811 razglasil, da odveže vernike svoje vladikovine od dolžnosti, biti ob odpravljenih praznikih pri sv. maši, pridigi in zdržati se hlapčevskih del. Ker je bil odpravljen tudi praznik Sv. Rešnjega Telesa, se je procesija tega dne vršila prihodnjo nedeljo. Toda ljudje so se tudi ob odpravljenih praznikh zdržali dela in slej ko prej hodili ob teh dneh v cerkev, kjer se je vršilo tiho cerkveno opravilo; celo trgovci so zaprli svoje prodajalne.

S 1. januarjem 1812 je bil dalje v Iliriji razveljavljen tudi avstrijski zakonski patent z dne 16. januarja 1783. Po novi postavi, ki so jo posredno sprejele tudi francoske cerkvene oblasti s sklenjenim konkordatom, so smeli župniki cerkveno poročiti le tiste zaročence, ki so trdno dokazali, da so že prej sklenili zakonsko pogodbo pred občinskim uradnikom ali merom. Duhovniku, ki je kršil to postavo, so naložili 16 do 100 frankov globe, za drugi tak prestopek bi ga vteknili za 2 do 5 let v ječo in če bi se pregrešil še v tretje, tistega so izgnali.

Okklicev, ki so se izvršili s presledkom enega tedna dvakrat pred občisko hišo in so leto tudi na vratih pismeno objavili, župnik ni smel prej zapisati, dokler nista ženin in nevesta opravila te zadeve pri meru. Poroka se je smela izvršiti šele tretji dan po drugem oklicu; oklici pa so bili veljavni leto dni. Brez privoljenja staršev se sin pred 25. letom in hči pred 21. letom nista smela poročiti. Pa tudi še po polnoletnosti sta morala ženin in nevesta "v spoštljivosti" vprašati starše za dovoljenje. Ako le-ti niso bili edini, je zadostovalo dovoljenje očeta. Brez izrečnega guvernerjevega dovoljenja niso smeli poročati moških pred 18. in žensk ne pred dovršnim 15. letom.

Civilna poroka se je izvršila v občinski hiši pred uradnikom in 4 pričami, ki so listino podpisale. Novim zakoncem so prebrali 6. odstavek iz Napoleonovega zakonika, ki govori o zakonski zvezi. V tem členu stoji, da si poročenca dolgujeta medsebojno zvestobo in pomoč; mož je dolžan ščititi svojo ženo, ki mu mora biti pokorna, stanovati pri njem in mu povsod slediti, kjer se hoče nastaniti; mož pa mora svojo ženo sprejeti in ji po stanu in premoženje dajati vse, kar je za preživljanje potrebno.

Toda civilna poroka se pri ljudstvu ni mogla priljubiti. Zbijali so šale, češ, "po cigansko" ali "pod tepko si se poročil," "ali me češ, če te čem?" in podobne hudomušnice so letele vsevprek. Zaročenci so se dali pri nas potem vselej še cerkveno poročiti, kar pa se je smelo zgoditi le na tiho in brez večjih svečanosti. Ko sta prišla ženin in nevesta k izpraševanju, ju je smel župnik le "skromno" povprašati, če ne nasprotuje zakonski zvezi, kateri izmed 12 kanoničnih zadržnikov. V treh cerkvenih oklicih pa se je moralo omeniti, da sta se ženin in nevesta oglasila že tudi pri deželski gosposki in opravila tam to, kar veleva zakon.

V zvezi s temi preuredbami bi morali župni uradi tudi vse krstne, poročne in mrliške zapisnike izročiti merom, kar naj bi se izvršilo 17. maja 1812. Ker pa večinoma podeželski župani niso bili dovolj vešči, da bi te matične knjige — kljub razposlanim francoskim, laškim in nemškim obrazcem — brezhibno vodili dalje, zato so ostale ponekod še precej dolgo v rokah župnikov. Sploh še ni popolnoma gotovo, ali so se do konca francoskega medvladja res vse ilirske občine lotile poslovanja v teh stvareh ali ne.

Sicer je pa tudi že organizacijski (ustavni) dekret v svojem 253. členu pustil za vsak primer odprta vratca. Tam namreč stoji, da so smeli duhovniki še nadalje pisati matične knjige tam, kjer se ta posel ni mogel prepustiti nesposobnim in neizvežbanim merom in sindikom. Vendar pa so se morali vsi vpisi izvršiti ob županovi navzočnosti.

Drugi odloki ilirske vlade so prepovedovali običajne procesije, ki jih na leto niso dovolili več nego pet. Omejevali so tudi razne pobožne navade; tako je n. pr. bilo zabranjeno pred prazniki kaditi s kadilom po hišah. Ob nedeljah in praznikih pa je moral duhovnik po sv. maši na spodnji stopnici altarja moliti ali odpeti predpisano molitev za Napoleona. Veronauka Francozi sicer niso odpravili, a so ga smeli poučevati navadni svetni učitelji. Odtegnili so šole tudi dotedanjemu nadzorstvu škofijskega konzistorija. Vodnik je l. 1811 poslovenil krščanski nauk za Ilirske dežele. skrajšan po katekizmu, ki je bil l. 1804 predpisan za Francijo.

Tečaj za državljanstvo

Roosevelt Library, 551 East 200 St., pripravlja poseben tečaj za one, ki hočejo postati ameriški državljani. Tečaj se bo začel po Novem letu. Kdor bi se ga želel udeleževati, naj pokliče KE 1-0811. (x)

ZA SPONZORJE PROSIJO

(Nadaljevanje z 2. strani)

Nemec Štefan, rojen 20. decembra 1929 v Veliki Polani, kmet, vrtnar, nima leve roke, pa ga to pri delu nič ne ovira in je zelo spreten pri svojem delu.

Zalik Štefan, rojen 5. novembra 1917 v Bridgeport, Connecticutt, samski, zna angleško, avtomehanik.

Kladnik Štefan, rojen 24. decembra v Selih, samski, kmet, delavec, zna angleško in ima denar za prevoz.

Luzar Tončka, rojena 25. januarja 1922 v Tržišču, sobarica, uslužbenka v hotelu, gospodinska pomočnica.

Luzar Marija, roj. 1. oktobra 1910 v Tržišču, samska gospodinjska pomočnica, natakarica, sprejme vsako delo. Ima denar za vožnjo.

Rot Adolf, rojen 14. aprila 1927 v Žagi na Primorskem, samski, kmet. Vse so mu komunisti konfiscirali.

Plosinjak Anton, rojen 2. junija 1928 v Senesci, samski, zna angleško, delavec in kmet.

Potočnik Franc, rojen 1. januarja 1924 v Istri, žena Frančiška, rojena 8. julija 1932, sin Jožef, rojen 26. aprila 1946, hči Adelma, rojena 9. januarja 1951, hči Marija, rojena 9. januarja 1951. Oče je avtomehanik, šofer, kuhar.

Kavčič Anton, rojen 13. junija 1892, samski, rudar, delavec, zna angleško.

Mozetič Kristian, rojen 24. julija 1897 v Mirnu, gozdarski inžener, stavbni inžener, delavec, bil zaprt pod komunisti.

Eržen Vinko, rojen 6. februarja 1925 v Idriji, žena Ana, rojena 3. maja 1934, tapetnik, delavec, bil zaprt pod komunisti v Jugoslaviji.

Celjak Štefan, rojen 25. decembra 1919 v Brestovcu z ženo Trajanko rojeno 15. marca 1932 in hčerko Mirijano rojeno 24. avgusta 1953. Oče je zidar in gradbeni delavec.

Drufovka Emilij, rojen 22. februarja 1899 v Trstu, žena Gemma, rojena 29. aprila 1898 v Trstu. Mož je zobni tehnik.

Drufovka Boris, rojen 27. marca na Primorskem, samski dijak, sprejme vsako delo, najraje v zobnem ateljeju.

Dornik Mihael, rojen 25. septembra 1907 v Rojskem, žena Josipina, rojena 13. oktobra 1913. Mož je kmet in šofer.

Dornik Mihael, rojen 3. junija 1932 v Kojskem, nima levega očesa, je usnjarski delavec.

Dornik Josip, rojen 23. junija 1934 v Kojskem, samski, mizar, mehanik, delavec.

Hvala Franc, rojen 19. julija 1925 v Trnovem, samski, kmet, delavec, avtomehanik in šofer.

Cušin Anton, rojen 8. decembra 1906 v Podbel pri Gorici, samski, pek, delavec, kmet.

Grabar Janez, rojen 6. marca 1923 v Grogu, žena Marija, rojena 25. maja 1908 v vasi Potanjci. Mož je zidar, delavec.

Gomišček Franc, rojen 24. maja 1903 v vasi Sv. Andrej na Primorskem, zidar, delavec, žena in dva otroka sta v Jugoslaviji.

Marcola Albert, rojen 29. maja 1934 v Padbeli pri Gorici, samski, kmet.

Klemenčič Aleksander, rojen 10. maja 1907 v Bovcu, samski, govori angleško, fotograf, sprejeme vsako delo.

Klamič Mirko, rojen 30. maja 1928 v Ozelju na Primorskem, samski, kmet.

Hvala Pavel, rojen 23. januarja 1924 v Čepovanu, nima leve roke, samski, kmet, usnjarski delavec.

Golja Slavko, rojen 18. sept. 1932 v Volarju, samski, kmet.

Golja Albert, rojen 26. marca 1915 v Gorčerovo, samski, kmet, gozdarski delavec.

Erzetič Elija, rojen 21. januarja 1934 v Visnoviku pri Gorici, kmet, samski.

Černe Anton, rojen 16. januarja 1908 v Hudajužni, žena Ljudmila, rojena 7. junija 1921, sin Lucijan, rojen 26. aprila 1942, hči Elena rojena 30. aprila 1951, hči Marija, rojena tudi 30. aprila 1951 in hči Anunciata, rojena 20. oktobra 1953. Oče je kmet, zidar in sprejme vsako delo.

Cenčič Rafael, rojen 29. septembra 1929 v Robedišču pri Tolminu, delavec in kmet.

Bajt Izidor, rojen 29. oktobra 1930 v Kaminu, samski, kmet in delavec.

Bajc Božo, rojen 28. februarja 1931 v Podkraju pri Gorici, samski, kmet, lesni delavec.

Stekar Jožef, rojen 21. februarja 1930 v Postojni, samski, delavec.

Zupančič Amalija, rojena 23. septembra 1931 v Višnji Gori, gospodinja, vrtnarica, bila preganjana v Jugoslaviji ,brat je zaprt.

Erbežnik Ana, rojena 18. marca 1924 v Potočni vasi pri Novem mestu, samska, gospodinjska pomočnica, bolničarka.

Medved Izidor, rojen 11. novembra 1926 v Bovcu, žena Frančiška, rojena 14. septembra 1934 v vasi Novišče. Mož je mizar in kmet, žena gospodinja in kuharica.

Mozetič Janez, rojen 14. aprila 1907 v Vrtojbi, samski, mizar.

Dokler Jožef, zdravnik, rojen 22. marca 1905 v Kranju, govori angleško, je tudi zobni zdravnik.

Chirak Sergij, rojen 18. oktobra 1929 v Istri pri Pulju, samski, električar.

Obračam se ponovno na vse prijatelje Lige, vse katoliške slovenske Amerikance, z vljudno prošnjo za pomoč tem našim bratom in sestram. V društvih in pri sestankih sprožite vprašanje naselitve teh ljudi med nami. Z združenimi močmi bo tudi ta naloga lahka. Naj nekdo poskrbi za prvo stanovanje, nekdo za prvo zaposlitev, med državljani boste dobili gotovo dobrega človeka, ki bo podpisal sponzorske listine. Posebej apeliram na rojake iz Slovenskega Primorja. Povsod bom osebno rad pomagal, da bi Liga dosegla na tem področju letos čim večji uspeh. Pišite mi na naslov: Miha Krek, 1452 Spring Road, N. W. Washington 10, D. C.

Miha Krek.

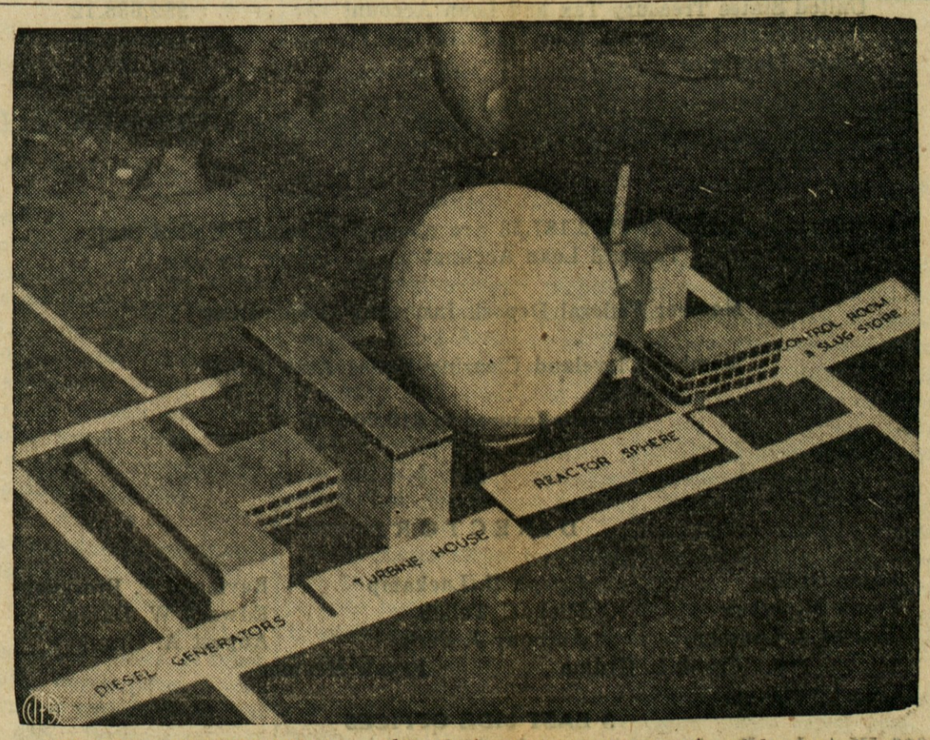

ATOMSKA ELEKTRARNA — Slika kaže model nove atomske elektrarne, ki je bil na nedavni razstavi Royal Institution v Londonu.

JOZE GRDINA:

PO VZHODU IN ZAPADU

Na poti v Galilejo. V Haifi. V Nazaretu. Pri klarisinjah. Na goro Tabor. Na kraju Jezusovega spremenjenja. O. Ivan Frankovič. V Tiberiji. Ob Genezareškem jezeru. Nezgoda. Na kraju, kjer je Jezus izročil sv. Petru najvišjo pastirsko oblast.

(Nadaljevanje)

Tik ob jezeru se vozimo ter se divimo bajni krasoti; na levi lepa pokrajina, na desni pa jezero. Ko se ravnina konča, zavijemo na levo, kjer se cesta dviga vse više; jezero se od nas oddalji. Vidimo ga le iz daljave, pogled nanj pa je še lepši. Naš Bled s svojim jezerom je lep, toda Genezareško jezero ga prekosi; visoko pa ga nadkrili v tem, ker je to jezero često gledalo oko božjega Sina; tako iz brega kakor tedaj, ko je hodil po njegovi gladini, kot po suhem ali pa se vozil v čolnu s svojimi učenci.. Ko je nastal vihar in je bila nevarnost, da vsi utonejo, je Gospod zapovedal vetrovom in morju — in nastala je velika tišina. Tako so se učenci često prepričali, da je Jezus, s katerim hodijo, pravi Sin božji.

Z višine, odkoder je pogled na jezero in okolico zelo lep, mi o. Ivan pokaže na obrežje, kjer je od evkaliptov in drugih dreves obdana majhna cerkvica ter pravi: Vidite, tam le doli pri jezeru je oni kraj, kjer je Jezus izročil apostolu Petru najvišjo pastirsko oblast. Ker je pogled od tu tako lep, ukažem šoferju, da ustavi, nakar stopim iz avta, vzamem filmsko kamero ter posnamem ta kraj na film, nato povabim še sopotnike, da izstopijo, da tudi njih slikam. Da bo slika lepša, gremo globlje v travo; torbo za filmsko kamero, v kateri je bil tudi fotografski aparat in nekaj filmov, položim na tla, pa ogledujem krasno okolico. Pri tem pozabim na torbo. Odpeljemo se proti obrežju, do katerega je bilo z avtom le nekaj minut. Ko smo dospeli do obrežja, zapazim, da nimam torbe. Brž pregledamo po avtu, če je tam, ko je ni, sem šele ugotovil, da sem jo pozabil v travi.

Šofer, študent in deček, ki sta bila z nami, so bili takoj pripravljeni, da se peljejo ponjo, dočim sem jaz z o. Ivanom in dr. Koenom stopil k cerkvici. Ko nekaj časa ogledujemo, se oni trije vrnejo, ter lakonično naznanijo: torbe tam ni! Vse so preiskali, a zaman: nič nismo našli. Še na misel mi ni prišlo, da bi je ne našli in sem bil kar gotov, da mi jo pripeljejo. Bil sem zelo razočaran in seveda nejevoljen sam na se, ko sem tako nepreviden. Vseskozi sem strogo pazil, da se mi kaj podobnega ne pripeti, no in tukaj se mi pa je. Sprevidel sem, da sem napravil napako, ko nisem šel tja sam. Toda zdaj, kar je je: torbe, v kateri je bilo poleg fotografske kamere in filmov še par ducatov bisernih rožnih vencev, ni bilo več. Proti odškodnini, sem naročil, da mi če mogoče najdejo to, pa vse zaman. Saj nismo tisti čas nobenega videli tam ni z avtom ni posamezno. Tako mi je še danes uganka, kdo je pobral torbo. Ta izguba me je spravila v nejevoljo, toda le za malo časa. Nezgode so povsod, zlasti pa na takem potovanju. Meni je šlo dosedaj vse lepo brez nezgod. No in če je meni odmerjeno to za nezgodo, potem pa hvala Bogu, da ni večje, a to bom že prebolel, glavno je, da sem zdrav in pa, da ni res kake velike izgube: denar ali pa potni list. Zato res hvala Bogu in kakor prej sem nadaljeval z ogledovanjem tudi zdaj.

Vstopili smo v cerkvico, ki kljub svoji skromnosti nič ne zaostaja, za najbolj slavno in veličastno baziliko sv. Petra v Rimu, da celo prednjači ji. Sredi cerkvice je skala v obliki plošče, ki se imenuje Kristusova miza. V cerkvici je oltarček, nad njim na svodu pa Sveti Duh. Tukaj je prvak apostolov Simon Peter sprejel od Jezusa Kristusa najvišjo oblast, katero mu je Gospod obljubil v Cezareji Filipovi. Dogodek popisujejo evangelisti: sv. Matej, sv. Marko in sv. Luka.

"Ko je Jezus je prišel v kraje Cezareje Filipove, je svoje učence izpraševal: Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človekov? Odgovorili so: Nekateri, da Janez Krstnik, drugi, da je Elija, spet drugi, da je Jeremija ali kdo izmed prerokov. Jezus pa jim reče: Kaj pa vi pravite, kdo sem? Spregovoril je Simon Peter in rekel: Ti si Kristus, Sin živega Boga. In Jezus mu je odgovoril: Blagor ti, Simon, Jonov sin, zakaj meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jaz tebi povem: Ti si Peter — Skala — in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata jo ne bodo premagala. In dal ti bom ključe nebeškega kraljestva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih."

To svojo obljubo je Gospod izpolnil tukaj po svojem vstajenju. Ko smo stali poleg skale in je o. Ivan povedal kako svet in znamenit kraj je to, smo pokleknili, nato je o. Ivan zmolil Gospodovo molitev, potem pa nam razlagal evangeljski dogodek, ki ga je v svojem evangeliju popisal sv. Janez.

Na obrežju jezera so bili zbrani učenci Gospodovi, ko jim Peter pravi: Ribe grem lovit. Brž se odzovejo, da gredo tudi oni z njim; stopili so v čoln, toda tisto noč niso nič ujeli. Ko se je že danilo, je stal Jezus na bregu, učenci pa niso vedeli, da je Jezus. Jezus jim je rekel: Otročiči imate kaj jesti? Odgovorili so mu: Ne. On jim je rekel: Vrzite mrežo na desno stran čolna in boste našli. Vrgli so torej in že je niso mogli izvleči radi obilice rib. Oni učenec, ki ga je Jezus ljubil, je torej rekel Petru: Gospod je! Ko je Simon Peter slišal, da je Gospod, si je haljo opasal — bil je namreč brez vrhnje obleke — in se vrgel v morje. Ostali učenci so pa vlekli mrežo z ribami in pripluli s čolnom — niso bili namreč daleč od zemlje, ampak le kakih 200 komolcev. Ko so stopili na suho, so zagledali žerjavico pripravljeno in na njej ribo in kruh. Jezus jim reče: Prinesite rib, ki ste jih zdaj ujeli! Simon Peter je stopil in na suho potegnil mrežo, polno velikih rib — bilo jih je 153.

(Dalje prihodnjič.)

Ženske dobijo delo

Dekleta 17 let ali več
za zložiti rjuhe, prte in brisače. Stalno delo za dobre delavke.
MENK BROS. LAUNDRY
643 E. 103 St.
(5)

Hišno delo
Iščem zanesljivo žensko za 2 dni v tednu. Najprvo samo ob sobotah, ko sem doma. Kličite podnevi GL 1-8777, po 6. uri pa ER 1-1073. (6)

MALI OGLASI

NAPRODAJ
2 leti star bungalow z 2 spalnicami, kopalnica, z lesom obita zasebna sobica, karpetiran; oddelek s kuhinjo, spalnico, umivalnico ter štedilnikom in hladilnikom. Cena samo $17,500.
KOVAČ REALTY
960 E. 185 St. KE 1-5030
(257)

Sobe se odda
Pet sob se odda v najem blizu sv. Vida cerkve. Kličite: HE 1-7963. (4.6.jan.)

Kupimo hišo
Starejšo hišo s 3 ali 4 spalnicami v bližini E. 185 St. Kličite Wickliffe 3-3583. (257)

Stanovanje
Odda se 3-sobno stanovanje na 1190 E. 61 St. Kličite IV 1-5624 po 7. uri. (7)

Sobe se odda
Dve opremljeni sobi (kuhinja in spalnica) se da v najem zanesljivemu in mirnemu pečlarju. Prost vhod. 1114 E. 64 St. —(5)

Stanovanje
V najem se odda 3 sobe na 986 E. 63 St. Kličite HI 2-4479. (5)

Ali ste prehlajeni?
Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.
Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Clevelnad

Kadar nameravate kupiti ali prodati
HIŠO . . . TRGOVINO
pokličite za
ZANESLJIVO in TOČNO POSTREŽBO:
JOHN ROŽANCE
LAKELAND REALTY CO.
15604 Waterloo Rd.
KE-1-6681

Kadar potrebujete zavarovalnino
proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrnete na
L. Petrich — IV 1-1874
19601 KILDEER AVE.

Popravimo ogrodja in fenderje na vašem avtomobilu
●
SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 St. Clair Ave.
EN 1-1633
FRANK CVELBAR, lastnik

Sax Rohmer:

SKRIVNOST DR. FU-MANČUJA

Odvetnik si je z roko obrisal potno čelo. "Še nikoli v življenju se nisem moral za tako važno stvar v tako kratkem času odločiti," je priznal.

Toda Smithova neukrotljiva volja mu je pripomogla, da se je odločil, nakar smo mi trije liki zarotniki pohiteli skozi park, ki ga je oblival mesečina. Niti en dih vetriča ni zganil listov. Popolni pokoj noči je vse zazibal v spanec. Vendar, ako je Smith imel prav (o čemer ne dvomim), so zelene oči Fu-Mančuja pogledale na to prizorišče; in sam pri sebi sem se začudil, da zaradi tega lepota narave ni pobledela. Celo ta čas je moral strašni Kitajec biti blizu nas.

Ko je Mr. Henderson odklenil starinske železne duri, se je obrnil k Smithu. Lice se mu je čudno nakremžilo. "Zavedajte se, da storim to nerad," je dejal — "zelo nerad."

"Odgovornost je moja," se je oglasil odgovor. Smithov glas se je tresel od živčne življenjske sile, ki je bila nabrana v njegovi vitki postavi. Negibno je stal in poslušal — in vedel sem, kaj posluša. Oziral se je na desno in levo — in vedel sem, kaj je pričakoval, a se je bal zagledati. Svečano so zrla drevesa na nas in čim bolj smo se bližali koncu naše poti, tem mračnejši in nižji so postajali zeleni loki nad nami. Po tejle stezi, na kateri je tu in tam bila lisa mesečine, so ob sončnem siju nesli na nosilu lorda Southeryja; po tej stezi je mnogo rodov Stradwickov šlo na svoje poslednje počivališče. Lunini žarki so nemoteno padali na vrata grobnice. Nobena veja, noben list jim ni branil. Lice Mr. Hendersona je bilo zgroženo. Ključi, ki jih je nosil v roki, so skrbetali. "Nažgite svetilko," sem dejal z nemirnim glasom.

Nayland Smith, ki se je spet sumljivo oziral po sencah, je prižgal vžigalico in z njo svetilko, ki jo je nosil s seboj. Obrnil se je k odvetniku. "Bodite mirni, Mr. Henderson," mu je strogo dejal. "To je vaša dolžnost."

"Bog mi je priča, da v to dvomim," je odvrnil Henderson in odprl vrata. Šli smo po stopnicah navzdol. Zrak je bil vlažen in hladen. Neprijetni občutki so se nas polastili.

Pred tesnim domovanjem, ki je zdaj zadoščalo lordu Southeryju, velikemu inženirju, ki so ga kralji čislali, se je Henderson opotekel in se me oklenil. Smith in jaz mu pri najini strašni nalogi nisva šla na pomoč. Stal je na stopnicah grobnice in gledal stran, medtem ko sva se midva lotila posla. V izvrševanju svojega poklica sem imel marsikakšen neprijeten opravek, toda nikoli ne sredi take okolice, kakršna je bila ta. Bilo je videti, ko da rodovi Stradwickov poslušajo odvijanje vsakega vijaka.

Slednjič je bilo storjeno in bledo lice lorda Southeryja je počivalo v vsiljivi luči. Roka Naylanda Smitha je bila tako mirna ko kak togi drog, ko je dvignil svetilko. Vedel sem pa, da bo kasneje napetost njegove volje popustila — toda ne prej, preden delo ne bo končano.

Da so moje roke bile mirne, je pripisovati edinole poklicni vnemi. Zakaj pod okoliščinami, ki bi me morale v primeru neuspeha ali odkritja spraviti v neprijetno raziskavo pred britsko zdravniško zbornico, sem napravil poskus, ki ga ni še nikdar poprej naredil noben zdravnik belega plemena. Toda ali se mi posreči ali ne, ni bilo verjetno, da pridem pred zdravniško zbornico ali kateri drugi svet. Zavedal sem se pa, da počenjam nekaj, kar bi stanovski tovariši držali za največjo laž. Vendar je bila moja vera v nenavadni stvor, ki je bil nevarnost za ves svet, tako globoka, da sem užival v svoji neobčutljivosti za javno sodbo. Veselilo me je, da mi je usoda namenila storiti — četudi na slepo — en korak v bodočnost zdravniške znanosti.

Kolikor mi je razum povedal, je bil lord Southery mrtev. Brez premišljanja bi izdal smrtno izjavo, da ni bilo dveh pomislekov. Prvič, dasi je lorda Southeryja poslednji, načrt nasprotoval koristim dr. Fu-Mančuja, bi njegov veleum, če bi bil speljan na druga pota, mogel rabiti rumeni družbi bolj ko njegova smrt. Drugi pomislek je bil, da sem videl, kako se je deček Aziz vzdramil iz spanja, ki je bilo — kakor to— podobno smrti.

Iz stekleničke z motno rumeno tekočino sem napolnil iglasto vbrizgalko. Opravil sem vbrizg in čakal.

"Ako ni resnično preživel več ko tri dni brez hrane. Vendar je res, da sem poznal nekega fakirja, ki je ostal teden dni brez nje." Mr. Henderson je zastokal. Z uro v roki sem stal in opazoval sivo obličje.

Minila je sekunda, pa še ena in tretja. V četrti sekundi je v po videzu mrzlo telo začel lesti dih življenja. Polagoma v presledkih je prihajal, kakor je polagoma začelo biti zbujeno srce, ki je čedalje jače bilo in prepajalo hladno telo.

Prav tako naglo smo odstranili z živega človeka vse okrasje, ki je veljalo mrtvemu, in Southery se je z zadušenim vzkrikom usedel i nz na pol ostekleneli očmi strmel okrog ter se potem spet srušil nazaj.

"Moj Bog!" je zaklical Smith.

"Vse je v redu," sem ga pomiril in pri tem opazil, da sem to izgovoril z običajnim poklicnic poudarkom. "Malo žganja iz moje steklenice je vse, kar zdaj potrebuje."

"Poglej, doktor, kar dva bolnika imaš hkrati," me je opozoril prijatelj. Mr. Henderson se je onesvestil in zvrnil na tla.

"Tiho!" je šepnil Smith, on je tukaj." Utrnil je luč.

Podpiral sem lorda Southeryja, ki je zastokal: "Kaj se je zgodilo? Kje sem? Oh, Bog! Kaj se je zgodilo?"

Prizadeval sem si ga šepetaje pomiriti in sem mu ogrnil okrog ramen svoj popotni plašč. Gornja vrata stopnišča grobnice smo bili zaprli, a ne zaklenili. Zdajci, ko sem podpiral moža, ki smo ga dobesedno oteli iz groba, sem slišal, da so se vrata odprla. Nisem se še mogel podati Hendersonu na pomoč. Smith je poleg mene burno dihal. Nisem se drznil misliti, kaj se bo zgodilo, niti ne, kako bo to učinkovalo na lorda Southeryja v njegovem izčrpanem stanju.

Skozi temino grobnice je zasvetil pramen luči, ki se je dotaknil zadnjega kamna stopnic. Goltni glas je hitro spregovoril nekaj besed in vedel sem, da je dr. Fu-Manču stal na gornjem koncu stopnic. Dasi nisem mogel razločiti prijatelja, se mi je zazdelo, da drži Smith svoj revolver v roki, in tako sem segel tudi jaz po svojega v žep.

Končno nam bo pretkani Kitajec vendarle padel v past! Zdaj bi potreboval ves svoj veleum, sem si mislil, da bi se nocoj rešil. Ako ga niso nezaklenjena vrata posvarila, je bil naš jetnik. Nekdo je stopal po stopnicah navzdol.

V desnici sem držal revolver, z levo pa podpiral Southeryja in skoz deset sekund negotovosti sem tako težko čakal kakor le redkokdaj. Spet je pramen luči prerezal temo.

Lord Southery, Smith in jaz smo bili skriti v kotu, toda žarki so tedaj polno padli na škrlatno obličje Mr. Hendersona. Na nekak način so prodrli v mrak njegovega duha in s hripavim vzkrikom se je zbudil iz omedlevice, se skobacal na noge in okamenel od groze zrl na stopnice.

Skokoma se je Smith pognal mimo njega. Nekaj je zablisnilo proti njemu, ko je luč ugasnila. Videl sem še, da se je pripognil, da je nož zažvenketal na tla.

Uspelo mi je dovolj naglo premakniti se, da sem videl zgoraj, ko sem ustrelil proti stopnicam, rumeno lice dr. Fu-Mančuja, njegove sijoče, strašne, zelene oči, ki so hotele predreti temo. Videl sem, kako je neka postava drvela navzgor, preskakovaje po tri stopnice hkrati. Bil je napol oblečen rjav moški. Opotekel se je in padel, po čemer sem spoznal, da je bil zadet, ali spet je vstal in hitel dalje, Smith pa za njim.

"Mr. Henderson," sem zavpil, "prižgite spet svetliko in pobrigajte se za lorda Southeryja. Tu na tleh je moja steklenica. Zanesem se na vas."

Smithov revolver je spet spregovoril, ko sem hitel po stopnicah navzgor. Zapazil sem, kako se je njegova postava odražala v mesečini, se opotekla in padla. Ko je padel, se je razlegel že tretji strel iz njegovega revolverja.

V trenutku sem mu bil ob strani. V črnem hodniku, ki ga je tvorilo drevje, so udarjali odaljujoči se koraki.

"Ali si ranjen, Smith?" sem vprašal v skrbeh.

Vstal je.

"Dakoita ima s seboj," je odgovoril in mi pokazal dolg ukrivljen nož, ki ga je imel v roki in ki je bil za palec dolžine okrvavljen. "Bil mi je zelo blizu, Petrie." — Tedaj sem slišal brnenje motorja.

"Zgubili smo ga," je dejal

"Toda rešili smo lorda Southeyja," sem dejal. "Fu-Manču nam bo prisodil tolikšno sposobnost, kot je nejgova."

"Oditi moramo v avtomobil" je zamomljal Smith, "in poskusiti, da ga prehitimo. Uf, moja leva roka je nabrana."

"Bila bi le zguba časa, če bi jih hotel prehiteti," sem oporekal, "saj nimamo niti pojma, kam se odpeljejo."

"Imam zelo dobro misel," se je obregnil Smith. "Stradwick Hall je manj ko deset milj oddaljen od morja. Le ena uporabna pot je, po kateri je mogoče nezavestnega moža skrivaj prepeljati od tod v London."

Ali misliš, da ga je nameraval spraviti od tod v London?"

"Prej ko bi ga vkrcal za Kitajsko, vsaj mislim tako. Njegovo plovilo je najbrž na Temzi."

"Kak čoln?"

"Najbrž leži ob obrežju kaka pripravljena jahta. Morda ga je Fu-Manču nameraval poslati naravnost na Kitajsko."

Lord Southery, ki je bil kaj čudna podoba v mojem popotnem plašču, je oprt na odvetnika, ki je bil skoraj tako bled ko on sam, stopil iz grobnice na plano.

(Dalje prihodnjič)

—o—

Kaj je vljudnost?

Vljudnost ni nič drugega, nego prizadevanje skriti pred ljudmi to, kar o njih mislimo.

ZAHTEVAJTE UNIJSKI ZNAK

Delavci, trgovci, društva, zahtevajte na vseh svojih tiskovinah unijski znak! Delavci, poglejte vsako tiskovino, če nosi unijski znak, in če ne, zavrnite jo, ker tiskovina brez unijskega znaka je prišla iz skebske tiskarne, kjer se ne plačuje delavcev, da bi pošteno živeli! Zahtevajte unijski znak v svojo lastno korist in zboljšanje delavskega položaja!

. . . in vaši prihranki pričnejo služiti od 1. januarja. Zaslužek prične 1. januarja na denar dodan do 10. januarja. Izplača se hraniti zdaj! Ugodna vsota začne vašo konto in vaši prihranki so avtomatično zavarovani do $10,000. Vrednostni dobiček, ki ga plačamo na prihrankih, pomaga, da vaša konta RASTE!

HRANILNE VLOGE SO ZAVAROVANE DO $10,000

ST. CLAIR Savings-Loan Co.
813 E. 185th ST. IV 1-7800
6235 ST. CLAIR HE 1-5870

The North American Bank Co.

CLEVELAND, OHIO

The management of the North American Bank wishes to sincerely thank the bank's stockholders, patrons and friends for their efforts in making possible the very substantial growth experienced by the bank during the year just ended.

With this continuing support we can look forward with confidence to further progress in the year 1955.

STATEMENT OF CONDITION

December 31, 1954

RESOURCES	
Cash and Due from Banks	$ 2,041,868.31
United States Government Obligations	7,368,765.09
Other Bonds and Securities	1,299,131.33
Loans and Discounts	6,494,523.20
Bank Premises Owned	1.00
Other Resources	25,756.31
	$17,230,045.24
LIABILITIES	
Capital Stock	$ 300,000.00
Surplus	337,500.00
Undivided Profits	160,838.48
Reserve for Contingencies	66,369.16
Reserve for Taxes and Interest	17,404.21
DEPOSITS	15,459,352.90
United States Treasury Tax and Loan Account	289,638.12
Hypothecated Accounts (Sec. 1115.10 G.C.)	493,784.58
Other Liabilities	105,157.79
	$17,230,045.24

Securities carried at $502,187.53 are pledged to secure United States Treasury Tax and Loan Account as permitted by law.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Member Cleveland Clearing House Association

Deposits Insured to $10,000.00

DIRECTORS

Anton Grdina, Joseph H. Lackamp, Raymond F. Breskvar
Frank M. Jaksic, Michael Telich, Edward W. Daniel
Charles J. Lausche, Anthony J. Perko, August A. Urankar
Frank L. Grdina, Frank Mramor

3 EAST SIDE OFFICES

15619 Waterloo Road — 6131 St. Clair Ave. — 3496 East 93rd Street

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHIŠTVOM

1053 EAST 62nd ST. HEnderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:

17002-10 LAKE SHORE BLVD. KEnmore 1-5890
15301 WATERLOO ROAD KEnmore 1-1235

Use Our Lay-a-Way Plan

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS

STAKICH FURNITURE CO.

JAMES D. STAKICH, Prop.

IVanhoe 1-8288 — 16305 Waterloo Road

STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon

V blag spomin

DEVETE OBLETNICE SMRTI NAŠE BLAGOPOKOJNE SOPROGE, MATERE IN STARE MATERE

Mary Postotnik

ki je za vedno zatisnila svoje blage oči dne 5. januarja 1946

Devet let Te krije že zemlja,
truplo tam v grobu trohni,
nam pa je težko pri srcu,
po licu nam solza drči.

Sladko počivaj tam v grobu,
v tihem tam kraju miru,
duša pa večno plačilo
uživaj pri ljubemu Bogu.

Žalujoči ostali:

THOMAS POSTOTNIK, soprog
MARY por. PANGONIS, in
DOROTHY por. SITTLEY,
hčere
DANIEL, sin
ZETJE in VNUKINJI

Cleveland, Ohio, 5. jan. 1955.

OSTRIGE NA DREVJU? — Ostrige rastejo na drevju na Kubi. Dečko na sliki je odlomil v vodo visečo drevesno vejo, na kateri so se naselile ostrige.